

Verdiar i Nisedalselvi, Aurland kommune i Sogn og Fjordane

VVV-rapport 2001-20

Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med
Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Refereres som:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag: Natur- og kulturverdier i Salsvassdraget

**Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrag- og energidirektorat.
VVV-rapport 2001-1. Trondheim**

Del I: Samlerapport 42 sider, 5 temakart.

Del II: Områder og objekter. Registreringsskjema 38 sider.

Kartdata: Statens kartverk N50. Tillatelsesnr. LKS82003-03647

Foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Forsidefoto: Kvernasselva i Salsvassdraget og flyfoto over Straumen

Forsidelayout: Knut Kringstad

Verdiar i
Nisedalselvi, Aurland kommune
i Sogn og Fjordane

Vassdragsnr.: 071.5z
Verneobjekt: 071/3
Verneplan IV

VVV-rapport 2001-20

Tittel <i>Verdiar i Nisedalselvi</i>	Dato <i>Kunnskapsstatus 2000</i>	Antall sider <i>33s + 4 kart + vedlegg</i>
Forfatter <i>Solveig Kalvø Roald</i>	Institusjon <i>Fylkesmannen i Sogn og Fjordane</i>	Ansvarleg sign <i>Jofred Takle</i>
TE-nr. <i>986</i>	ISBN-nr. <i>82-7072-494-7</i>	ISSN-nr. <i>1501-4851</i>
VVV-Rapport nr. <i>2001-20</i>		
Vassdragsnamn <i>Nisedalselvi</i>	Vassdragsnummer <i>071.5z</i>	Fylke <i>Sogn og Fjordane</i>
Verna vassdrag nr <i>071/3</i>	Antall objekt/område <i>6</i>	Kommuner <i>Aurland</i>
Antall delområde med Nasjonal verdi (***) <i>2</i>	Antall delområde med Regional verdi (**) <i>1</i>	Antall delområde med Lokal verdi(*) <i>1</i>
EKSTRAKT		
<i>Nisedalselvi ligg i Aurland kommune og vart verna mot kraftutbygging i 1991.</i>		
<i>VVV-prosjektet (Verdiar i verna vassdrag) er initiert av Direktoratet for Naturforvaltning (DN) og Noregs Vassdrags- og Energidirektorat (NVE). Formålet er å kartleggje og synleggjere verneverdiane i verna vassdrag. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, på oppdrag frå DN og NVE, presenterer i denne rapporten dokumentasjon av kjende verdiar i Nisedalsvassdraget.</i>		
<i>Nedbørsfeltet til vassdraget strekk seg frå havnivå og opp i 1662 m.o.h. Elva renn jamt i stryk, og her er relativt få fossar. Nedst er vassdraget kulturpåverka. Vassdraget peikar seg ikkje ut som referanseområde når det gjeld landskapsverdiar isolert sett, men må sjåas i samanheng med heile området rundt Nærøyfjorden. Landskapet er typisk for regionen her. På grunn av store kulturverdiar og landskapsverdiar i dei nedre delane av vassdraget er området verdfullt i friluftssamanheng.</i>		
SUMMARY IN ENGLISH		
<i>The watershed of Nisedalsvassdraget is situated in the municipality of Aurland in Sogn and Fjordane. In 1993 this watershed was protected against development of future waterpower plants.</i>		
<i>The Directorate for Nature Management (DN) and The Norwegian Water Resources and Energy Directorate (NVE) established a project for documentation of the areas with ecological and cultural values in protected watercourses. The County Governor of Sogn and Fjordane has worked out this report about the values in the river Nisedalsvassdraget.</i>		
5 STIKKORD PÅ NORSK <i>Prossesser og former skapt av is og vann</i> <i>Biologisk mangfold</i> <i>Landskapsbilde</i> <i>Friluftsliv</i> <i>Kulturminne</i>	5 KEYWORDS IN ENGLISH <i>Landscapes developed by glaciers and water</i> <i>Versatile biological values</i> <i>Forms of landscapes</i> <i>Open air activities</i> <i>Archaeological discoveries and old buildings</i>	

FØREORD

Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er i fellesskap ansvarleg for prosjektet "Verdiar i verna vassdrag" (VVV-prosjektet). Føremålet er å gjere kunnskapen om verdiane lettare tilgjengeleg for kommunar og andre som forvaltar verna vassdrag med nærområde. Etter at Stortinget 1. april 1993 vedtok Verneplan IV for vassdrag, er 341 vassdragsobjekt verna mot kraftutbygging. Stortinget har fleire gongar presisert at verneverdiane i dei verna vassdraga ikkje må forringast av andre inngrep. Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for verna vassdrag vart vedteke 10. november 1994. Retningslinjene gir kommunar, fylkeskommunar og statlege myndigheiter rammer for planlegging og forvaltning.

VVV-prosjektet skildrar verdiar innan prosessar og former skapt av vatn og is, biologisk mangfald, landskapsbilde, friluftsliv og kulturminne/miljø og skal ut frå eksisterande kunnskap synleggjere dei viktigaste verdiane. I tillegg kan det òg finnast andre verdiar som er viktige for vernet. I prosjektet vert det laga vassdragsvise rapportar som gir ein oversiktleg presentasjon av viktige område i tekst og på kart. Prosjektleiari for VVV-prosjektet er Elisabet Rosendal. Informasjonen i rapportane vil seinare verte tilgjengeleg med digitale kartdata. Ansvar for utarbeiding av den enkelte rapport ligg til fylkesmannen i vedkomande fylke.

Nisedalselvi har sidan vedtak i Stortinget mars 1991 vore verna mot vasskraftutbygging (verneplan IV). Denne rapporten er utarbeida av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Rapporten presenterer dokumentasjon av kjende verdiar som finst i og ved vassdraget. Aurland Naturverkstad BA ved Solveig Kalvø Roald, for Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har stått for utarbeidinga av rapporten. Konsulentfirmaet BioTjenester ved June Breistein har vore engasjert for å slutføre rapporten til trykking og utlegging på Internett.

Trondheim - Leikanger - Aurland - Oslo

*Direktoratet for naturforvaltning
naturbruksavdelingen*

*Ola Skauge,
avdelingsdirektør*

*Norges vassdrags- og energidirektorat
vassdragsavdelingen*

*Are Mobæk,
avdelingsdirektør*

*Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
miljøvernavinga*

*Nils Erling Yndesdal
fylkesmiljøvernssjef*

INNHALD

FØREORD SAMANDRAG

1.0	INNLEIING	13
1.1	Generell omtale av vassdraget.....	13
1.2	Hydrologi og vasskvalitet.....	13
1.3	Arealopplysningar	14
1.4	Målsetjing og avgrensingar	16
2.0	PROSESSAR OG FORMER SKAPT AV IS OG VATN.....	18
2.1	Andre geofaglege element	18
2.2	Utvalde delområde og objekt.....	18
3.0	BIOLOGISK MANGFALD.....	19
3.1	Ferskvassbiologi	19
3.2	Naturtypar	19
3.3	Vilt.....	20
3.4	Utvalde delområde og objekt.....	20
4.0	LANDSKAPSBILDE	21
4.1	Landskapsregion og særpreg	21
4.2	Framtredande landskapselement.....	21
4.3	Utvalde delområde og objekt.....	22
5.0	FRILUFTSLIV	23
5.1	Friluftsområde.....	23
5.2	Hytter, stinett, pilgrimsleder.....	23
5.3	Naturturisme	24
5.4	Jakt og fiske.....	24
5.5	Utvalde delområde og objekt.....	24

6.0	KULTURMILJØ	26
6.1	Verdfulle kulturlandskap.....	26
6.2	Andre kulturminne/-miljø.....	26
6.3	Utvalde delområde og objekt.....	27
7.0	AKTUELLE TRUGSMÅL	28
8.0	LITTERATUR	29
9.0	KRITERIER OG VERDISETTING BENYTTET I RAPPORTEN	30
10.0	KART	33

VEDLEGG Registreringsskjema

SAMANDRAG

Vassdraget blei verna i 1993 i verneplan IV. Nedbørsfeltet har ingen fast busetnad.

Rapporten gjev ei temavis oversikt over tilgjengeleg kunnskap om verdfulle delområde/objekt i Nisedalselvi, jfr. kart kap. 10 og vedlegg med registreringsskjema. Desse områda er omtalt i dei enkelte kapitla i rapporten.. "Gradering" i tabellane nedanfor, er utført etter metodikken i rettleiar for VVV-prosjektet, der også kriteria er definerte (jfr kap. 9). Det er i alt registrert 6 delområde i nedbørsfeltet, av desse har to vurdert til å ha nasjonal verdi. Kulturminna er ikkje verdigraderte og er ikkje registrert på skjema, men dei blir omtala i rapporten og vist på kart.

Fagleg samandrag

Vassdraget er nesten ikkje berørt og har ein viss referanseverdi, men som type- og referanseobjekt for Nærøysfjorden må fleire vassdrag vurderast saman for å dekke variasjonsbreidda. Nedre del av elva er mellombels verna som ein del av Styvi-Holmo landskapsvernområde. Dette området har naturverdiar i form av botanisk rike fjordlier. Området har høge natur- og kulturminnekvalitetar og er attraktivt for turismen, både som ein del av eit større område (Nærøysfjorden) og i seg sjølv. Det er og friluftsverdiar i høgjellet. Her er store verdiar når det gjeld kulturlandskap, andre kulturverdiar er og godt representert i vassdraget.

Tabellane viser til kart lengst bak i rapporten. Delområde med

*** er foreslått å tilsvare Nasjonal verdi,

** Regional verdi,

* Lokal verdi og

- Inga gradering

Prosessar og former skapt av is og vatn (P)

Ingen område er plukka ut.

Biologisk mangfald (B)

Nr	Namn delområde	Type område	Gradering
B1	Fjordliene ved Holmo	Botanisk rike fjordlier	*

Landskap (L)

Nr	Namn delområde	Type område	Gradering
L1	Utløpet til fjorden	Kraftig gjel ut mot fjorden	**

Friluftsliv (F)

Nr	Namn delområde	Type område	Gradering
F1	Styvi-Holmo	Landskapsvernområde med særskilde kvalitetar	***
F2	Undredal-Grindaftetområdet	Høgfjellsområde	***

Kulturminne (K)

Nr	Namn på delområde	Type kulturmiljø	Gradering
K1	Holmo	Fjordlier med fleire kulturspor	-
K2	Postvegen Holmo - Styvi	Postveg frå 1600-tallet	-

1.0 INNLEIING

1.1 *Generell omtale av vassdraget*

Nisedalselvi munnar ut på sørsida av Nærøyfjorden. Landskapet er prega av eit is-erodert dalføre som er hengande i forhold til Nærøyfjorden. Dalen endar i ein botn. Fjelltoppane er for det meste avrunda men det finst og topper med alpine trekk. Elva renn jamt i stryk, og det er relativt få fossar (22). Nedst er vassdraget kulturpåverka. Nedbørsfeltet strekk seg frå havnivå og opp i 1662 m.o.h. (22).

Vegetasjonsgeografisk strekk vassdraget seg frå sørboreal til alpin vegetasjonssone. Vassdraget ligg i svakt oseanisk seksjon (A-O1, Nb-O1, Mb-O1, Sb-01) (19).

Klima

Det er ingen klimastasjonar i nedbørsfeltet, men dei klimatiske forholda er nok ikkje så ulike dei forholda ein elles finn i indre fjordstrøk i Sognefjorden, f.eks. Aurland og Lærdal. Her er klimaet kjølig oseanisk til svakt kontinentalt med forholdsvis liten årsnedbør. Årsnedbøren er noko over 400 mm i Lærdal og 600 mm i Aurland (22). Fjellområda har eit kjølig klima med høgare årsnedbør. På Myrdal (820 m.o.h.) er årsnedbøren ca 1600 mm/år, og den er truleg over 2000 mm i dei høgare fjellområda.

Generell inngrepsstatus for Nisedalselvi

Vassdraget er utan vegsamband og har ingen tekniske inngrep. Dei nedre delane av vassdraget er kulturpåverka men her er ingen fast busetnad innanfor nedbørsfeltet til vassdraget.

1.2 *Hydrologi og vasskvalitet*

Nedbørsfeltet til Nisedalselvi har eit areal på 16 km² (22).

Nisedalen ligg høgt og går via eit kraftig gjel ned til fjorden. Her er lite vatn og myrar til å jamne ut vassføringa i elva. Her er lite vatn om vinteren, ein topp som kulminerer i juni, under snøsmeltinga, og om lag gjennomsnittsvassføring om hausten p.g.a. nedbør (17).

Berggrunnen høyrer til Jotundekket med stort sett ulike gneisar. Dette er bergartar som forvitrar lite, og dei tilfører dermed lite næringssalt til vassdraget. Det er ikkje gjort analyse av vasskvalitet eller organismesamfunn (17).

1.3 Arealopplysningar

Bleiklindi, ei lind som ligg tvers over for Bakka, blei freda i 1933. Det gamle lindetreet har sein lauvsprett og eit spesielt lyst lauvverk (14).

Nedre del av elva er mellombels verna som ein del av Styvi-Holmo landskapsvernområde, som vart oppretta 18 oktober 1991. Formålet var å verne ein del av eit vakkert og interessant natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell, med geologiske førekomstar og kulturminne (8).

I "ny landsplan for nasjonalparkar" (NOU 13:1986) er ein større del av fjordsystemet foreslått som nytt landskapsvernområde, Nærøyfjorden landskapsvernområde (6). Heile nedbørsfeltet ligg innanfor dette området. Verneføreskriftene til landskapsvernområdet er no klare for sentral høyring.

I kommuneplanen til Aurland kommune (1991-2000) er heile nedbørsfeltet til vassdraget Landbruks- Natur- og Friluftsområde. Ny kommuneplan er under utarbeiding (1).

I samband med nasjonal registrering av kulturlandskap er Nærøyfjorden blant dei 10 høgast prioriterte kulturlandskapsområda i Sogn og Fjordane, med eit av kjerneområda innanfor landskapsvernområdet Styvi - Holmo (20).

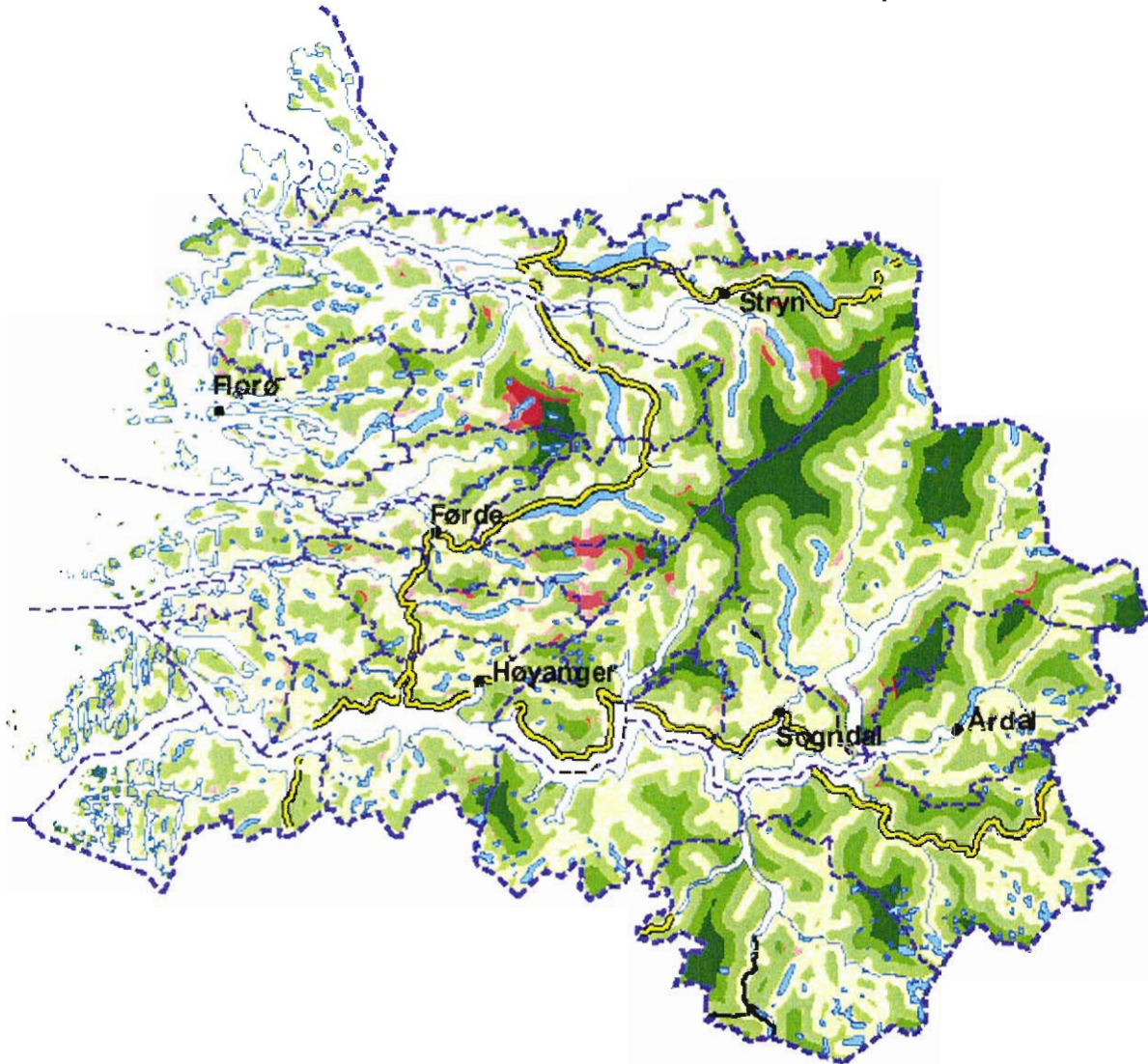
Inngrepsfrie naturområde

Med inngrepsfrie naturområde meiner ein område som ligg lengre enn ein kilometer frå tyngre tekniske inngrep. Desse områda er vidare delt inn i soner basert på avstand til næraste teknisk inngrep: Inngrepsfri sone 2 (1-3 kilometer frå tyngre tekniske inngrep), inngrepsfri sone 1 (3-5 kilometer frå tyngre tekniske inngrep) og villmarksprega område (> 5 kilometer frå tyngre tekniske inngrep).

Arealstatistikk frå DN over inngrepsfrie naturområde i Noreg (3) syner at 12 % av landarealet er såkalla villmarksprega naturområde. I Sør-Noreg har slike område vorte dramatisk reduserte frå 27 % i 1900 til 5 % i 1994. Villmarksprega areal vart i perioden 1988 til 1994 redusert med 6,2 % i Sogn og Fjordane.

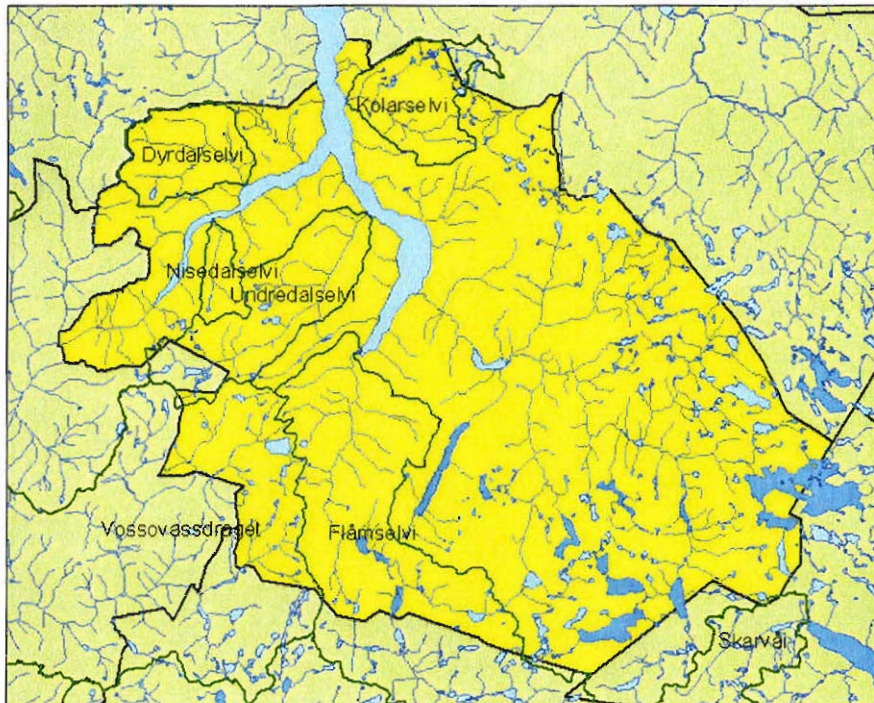
Figur 1 Inngrepsfrie naturområde i Sogn og Fjordane

Gjenverande inngrepsfrie naturområde pr. januar 1994 saman med bortfall i perioden 1988-94

• **Teiknforklaring**

- Mørkeraude område er areal som pr. januar 1988 var «villmarksprega område», men som på grunn av inngrep i perioden 1988-94 ikkje lenger er «villmarksprega».
- Mellomraude område er areal som pr. januar 1988 var «inngrepsfrie område sone 1», men som på grunn av inngrep i perioden 1988-94 ikkje lenger er «sone 1».
- Lyseraude område er areal som pr. januar 1988 var «inngrepsfrie område sone 2», men som på grunn av inngrep i perioden 1988-94 er vorte «inngrepsnære».
- Mørkegrøne område er «villmarksprega område» pr. januar 1994.
- Mellomgrøne område syner det meste av «inngrepsfrie område sone 1» pr januar 1994.
- Lysegrøne område syner det meste av «inngrepsfrie område sone 2» pr 1. januar 1994.

Figur 2 Grensene (grøn strek) til nedbørsfeltet til dei 5 verna vassdraga i Aurland kommune (Aurland kommune i gult). (Kartet er utarbeidd av Norges vassdrags- og energidirektorat)

1.4 Målsetjing og avgrensingar

Rapporten samanstiller og presenterar føreliggande kunnskap om natur-, kultur-, landskaps- og friluftslivsfaglege verdiar i nedbørsfeltet til Nisedalseivi. Det er lagt vekt på å i første rekke få med dei verdiane som er knytt direkte til vassdraget. Det er også tatt med verdiar i heile nedbørsfeltet så langt der er oversikt.

Verneverdiar i heile Styvi-Holmo landskapsvernområde vil bli omtalte, sjølv om delar av dette ligg utanfor nedbørsfeltet til vassdraget. Det er rett å behandle dette området under eitt.

Rapporten er skriva med utgangspunkt i rettleiar frå DN/NVE frå september 1997.

Kunnskapsstatus

Verdiane i dei øvre delane av vassdraget er dårleg dokumenterte. For denne delen bygger VVV-rapporten hovudsakleg på rapportar frå undersøkingar i samband med verneplan IV. Generelt er verneverdiar betre dokumentert i nedre del av vassdraget, innanfor grensene til landskapsvernområdet.

Status for ein del av verneverdiane kan vere endra etter at dei blei dokumenterte. Det kan og vere verneverdiar i tilknytning til vassdraget utover det som er kjent eller innhenta informasjon om i samband med dette prosjektet. Det har ikkje vore tilgjengelege ressursar til omfattande feltarbeid/kartlegging av verneverdiar i område med manglande informasjon.

Kapittel 2: Prosessar og former skapt av is og vatn

Dette emnet er lite dokumentert i vassdraget. Området er ikkje systematisk undersøkt så ein kan derfor ikkje rekne med at denne rapporten klarer å fange opp alle aktuelle verneverdige objekt/delområde.

Kapittel 3: Biologisk mangfald

I dei nedre delane av vassdraget er verneverdiar i samband med biologisk mangfald relativt godt dokumenterte, i områda utanfor landskapsvernområdet, er verdiane mangelfullt dokumenterte. Det er ikkje gjort kartleggingsarbeid i forhold til raudlisteartar (artar som er truga) i vassdraget.

Kapittel 4: Landskapsbilde

Verdiar innanfor dette temaet er dårleg dokumentert, særleg i områda utanfor landskapsvernområdet. Fagleg vurdering av utvalde område manglar. Område er teke med på grunnlag av oppleving av landskapet i forhold til dei kriteria som er gitt.

Kapittel 5: Friluftsliv

Verdiar innanfor dette temaet er relativt bra dokumentert. Litteratur i samband med landskapsvernområdet er brukt i tillegg til informasjon frå FRIDA-registeret, og Fylkesdelplan for Friluftsliv 1993-1996 (23).

Kapittel 6: Kulturmiljø

Området i øvre delar av vassdraget er ikkje systematisk undersøkt så ein kan derfor ikkje rekne med at denne rapporten klarer å fange opp alle aktuelle verneverdige objekt/delområde. Verneverdiar i landskapsvernområdet er relativt bra dokumentert.

2.0 PROSESSAR OG FORMER SKAPT AV IS OG VATN

Berggrunnsgeologi

Berggrunnen i nedbørsfeltet høyrer til Jotundekket. Størstedelen av området har gabbroide bergartar. Ved Ornesholten og i eit smalt belte tvers over dalen mellom Nisedalen og Fessene er det anortosittiske bergartar. I ei sone mellom Stølshaug-Øyaskavlen og vatnet 1070 m.o.h. finst mangerittiske gneisar. Nord i denne sona og nedst i vassdraget er mindre område med kvartsitt (11, 17).

Storformer

Nisedalen er ein iserodert dal som er hengande til Nærøyfjorden. Dalen ender i to botnar mot sør. Mot fjorden har elva utvikla eit imponerande gjel (11).

2.1 Andre geofaglege element

Mot utløpet i fjorden fører elva kvart år med seg store mengder stein, grus, sand og slam som blir liggjande att på sidene når det flaumar over. Her har det etter kvart bygd seg opp ei elveslette eller ein grande (16).

Elva renn på fjell, oftast nedskore i eit gjel-liknande løp. Dalsidene dei første 2-3 km inn i dalen er sterkt prega av skred og moreneavsetningar, dette gjeld særleg på austsida. Avsetningane er sterkt ravinerte. Lenger innover i dalen dominerer bart fjell og spreidde skredavsetningar. Ved Ornes ligg ei stor elvevifte (11).

Blokkhav og bart fjell er karakteristisk i høgfjellet (22).

2.2 Utvalde delområde og objekt

I samband med dei undersøkingane som er gjort i området er det ikkje registrert geologiske førekomstar eller område som ser ut til å ha særleg stor verdi i naturvernsamanheng. Ingen delar peikar seg heller ut som spesielt veileigna til bruk som geologiske referanseområde (11).

Området er ikkje systematisk undersøkt så ein kan derfor ikkje rekne med at denne rapporten klarar å fange opp alle aktuelle verneverdige objekt/delområde.

3.0 BIOLOGISK MANGFALD

3.1 Ferskvassbiologi

Elva renn for bratt til at fisk kan gå opp frå sjøen eller at innlandsfisk kan overleve her og har derfor inga interesse i fiskesamanheng (22).

3.2 Naturtypar

Vassdraget er nesten ikkje berørt og har ein viss referanseverdi, men som type- og referanseobjekt for Nærøyfjorden må fleire vassdrag vurderast saman for å dekke variasjonsbreidda (22). Alle vegetasjonssoner frå lågland til alpin sone er representerte (22), og naturtypane er karakteristiske for dei næringsfattige delane av regionen (17). I fjellet er det derfor lyng- og grasheier med lite næringskrevjande artar som dominerer. Snøleie- og rabbesamfunn er godt representerte (22), og langs elver og elvefar veks ein del vierkratt (15).

Dei alpine sonene er arealmessig dominerande. Dei andre vegetasjonssonene har liten utstrekning (22). Fjellplantar er dermed relativt godt representerte i området, men det er ikkje registrert næringskrevjande artar frå dette flora-elementet. Berggrunnen forvitrar seint og tilfører lite næringsstoff til vegetasjonen. Flora og vegetasjonen er derfor generelt fattig (22).

I dalføret opp mot Øyskavlen er det ei sone med amfibolitt, som kan gje noko betre næringstilhøve. Dette området kan dermed innehalde noko meir næringskrevjande artar, men dette sidedalføret er ikkje botanisk granska (15).

Ved fjorden er der grasdominerte engsamfunn (22), og ovanfor desse er der blandingsskog med bjørk, rogn selje og hegg (17). Elva har kantskog av gråor (22). Ovanfor det bratte partiet ned mot fjorden veks det subalpin bjørkeskog. Typen har ei tørr utforming og er dominert av røsslyng. På mark med meir fukt er blåbær dominerande (15).

Lia ovanfor Klungernes har ein del finmateriale i lausmassane og enkelte stader er det god moldjord og bra tilgang på fukt. Her finst blandingsskog med bjørk, osp, rogn, selje og hegg som dei viktigaste treslaga. Enkelttre av alm finst også, og nær dei gamle slåttene finst ein del or og hassel. Ein liknande skogtype finst og vest for Odnesevi. Botnvegetasjonen er sparsam da her er mykje skugge (16).

På elvesletta som er bygd opp mot utløpet i fjorden står det tett skog av gråor og bjørk på begge sider. Undervegetasjonen er minimal (16).

Av interessante plantefunn i området kan følgjande nemnast: Funn av rosettkarse på Holmo (1928), vanleg og grov nattfiol på Klungreneset (1928), på Klungreneset og på Myri er det funnet gulstarr og hårstarr (1928). Fjellfrøstjerne er funne på Myri (1928) (16).

3.3 Vilt

Det finst svært få tilgjengelege opplysningar om vilt i området. Både hjort (sommarbeite) og rein har, i alle fall tidvis, tilhald i området (13).

Raudreven skal vere talrik i området, men storleiken på bestanden er usikker. Andre rovpattedyr i vassdraget er mink, røyskatt, snømus og truleg mår. Oter er tidlegare sett i elva. I fjorden er det også ein nokså stor bestand av steinkobbe (13).

Vassdraget er lite undersøkt med omsyn til fuglefauna, men mykje tyder på at vassdraget må karakteriserast som relativt artsfattig, dels fordi naturtypar som barskog, myr- og våtmarksområde manglar heilt (12). Vassdraget har og lite areal i låglandet, men har til tross for dette relativt rike spurvefuglførekomstar (22).

Nedbørsfeltet har fleire veileigna lokalitetar for klippehekkande rovfugl (22), Lirype er relativt vanleg i dalane og liene (13). Det er og observert sjeldne fuglar som kongeørn og kvitryggspett i området (10), begge desse er raudlisteartar.

3.4 Utvalde delområde og objekt

B1 Fjordliene ved Holmo

Fjordliene ved Holmo er botanisk rike område som eignar seg som typeområde for indre fjordstrøk i Sogn og Fjordane. Her er stadvis samanhengande edellauvskogområde av almlindeutforming (14).

Tabell 2 Verdivurdering v/Biologisk mangfald

Nr	Namn delområde	Grad.	Hovudkriterium				Støttekriterium			
			H01	H06	H05	H07	S05	S06	S03	S04
B1	Fjordliene ved Holmo	*				x				

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- *** Nasjonalt viktig verdi
- ** Regionalt viktig verdi
- * Lokalt viktig verdi
- Ikke angitt verdi

H01	Urørt	S05	Biologisk funksjon
H06	Sårbart	S06	Arealstorleik
H05	Sjeldan	S03	Forskningsverdi
H07	Variasjon	S04	Pedagogisk verdi

4.0 LANDSKAPSBILDE

Nærøyfjorden er den mest dramatiske fjorden i Sogn og Fjordane med omsyn til topografi, og er ein av dei få fjordarmene i fylket utan større inngrep som vegar og kraftlinjer i fjordsidene. Den 17 km lange fjorden er berre 240 m på det smalaste og har fjell som reiser seg steilt opp i 12-1400 m.o.h. Nærøyfjorden har av den grunn vore reisemål for turistar sidan slutten av førre hundreår (8). Nisedalselvi må sjåast som ein del av dette landskapet.

4.1 Landskapsregion og særpreg

Nedbørsfeltet er dominert av den mektige og særprega Nærøyfjorden som representerer eit ekstremt natur- og kulturlandskap. Vassdraget peikar seg ikkje ut som referanseområde isolert sett, men må sjåast i samanheng med heile området rundt Nærøyfjorden. Nærøyfjorden er eit stort intakt fjordlandskap som er lite påverka av tekniske inngrep (17).

Landskapet er typisk for regionen. Regionen er prega av iseroderte dalføre som er hengande i forhold til fjorden, dalane ender i botnar, fjelltoppane er avrunda og elvane renner i jamne stryk og har relativt få fossar (17).

Nisedalselvi renn i høgfjellet parallelt med Nærøyfjorden. Elva er lite forgreina, men har mange små tilførselsbekkar, særleg på autsida. Løpet er jamt og utan krokar i ein relativt flat dalbotn. Ved kanten av plataet skifter løpet retning og ender i eit djupt nedskore gjel (tilpasningscanyon) mot fjorden (24).

NIJOS har gjort ei inndeling av Noreg i 45 landskapsregionar. Desse er igjen delt inn i til saman 534 underregionar (4). Regioninndelinga baserer seg på natur- og kulturgitte tilhøve som blir vurdert samla, men med landskapsform som det viktigaste kriteriet. Området er i all hovudsak omfatta av region 16 (høgfjellsregionen i Sør-Noreg), og region 23 (indre vestlandsbygder), og av underregion 23.01 (Aurland-Flåm-Nærøy) (5).

4.2 Framtredande landskapselement

Nedst mot fjorden finst eit kraftig gjel eller eit "tilpasningscanyon" (24).

4.3 Utvalde delområde og objekt

L1 Utløpet til fjorden

Elva renn her gjennom eit kraftig gjel, og er eit mektig syn frå fjorden

Tabell 3 Verdivurdering v/ Landskap

Nr	Namn delområde	Grad.	Hovudkriterium				Støttekriterium			
			H08	H09	H07	H06	S07	S08	S09	S10
L1	Utløpet til fjorden	**	x	x			x			

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- *** Nasjonalt viktig verdi
- ** Regionalt viktig verdi
- * Lokalt viktig verdi
- Ikke angitt verdi

H08 Heilskap
H09 Inntrykksstyrke
H07 Variasjon
H06 Sårbart

S07 Urørt
S08 Sjeldan eller særprega
S09 Typisk
S10 Historisk dokument

5.0 FRILUFTSLIV

5.1 *Friluftsområde*

Det er først og fremst dei lågareliggande områda ned mot Nærøyfjorden som er eigna for varierte friluftaktivitetar. Fjorden er eigna for båtutfart, og her er mange fine plasser for i-landstiging frå båt (fritidsbåt/kano/kajakk) langs landskapsvernområdet, for rasting, soling, bading og fiske. Her kan ein nemne Holmo, Ornes, Klungrenes og Stolen.

Området er lettast tilgjengeleg frå Styvi ved fjorden. Her legg båttrafikken på Nærøyfjorden til på oppfordring. Denne trafikken er lite omfattande på vinteren.

Dei øvste delane av nedbørsfeltet er vanskeleg tilgjengeleg på grunn av dei topografiske forholda. Store delar av vassdraget inngår i Undredal-Grindafletområdet som er foreslått i fylkesdelplan for friluftsliv som eit område som har nasjonal verdi (23). Området er og nemnt i "Registeret for område av friluftssinteresser i alle kommunar i Sogn og Fjordane" (9 s 31).

I "Norsk sti og løypeplan" (2) er nedbørsfeltet til Nisedalsvassdraget plassert i Sone 2a; "Tilrettelagde turområde", og vert difor omfatta av retningslinjene som gjeld for denne sona. (Enkel grad av tilrettelegging; ubetente turisthytter, enkelt rutenett, ingen kvisting i vintersesongen. Enkle suppleringar og nye ruter etter nøye vurdering mot andre naturforvaltingsinteresser).

Eit område med høge natur- og kulturminnekvalitetar er ofte attraktive turområde. Styvi-Holmo landskapsvernområde sin verdi for friluftslivet er stor. Både som ein del av eit større område (Nærøyfjorden), og på grunn av spesielle kvalitetar. Postvegen har stor verdi for friluftslivet, det same har dei mange nesa i området, med Holmo/Holmaviki som kan hende den største perla i Nærøyfjorden (10).

5.2 *Hytter, stinett, pilgrimsleder*

Det er tilkomst til dei øvre delane av vassdraget frå Grindaflethytta, som er ein del av DNT sitt rutenett i Vossefjella. Nedbørsfeltet ligg litt utanfor sti-traséen i området.

5.3 Naturturisme

På grunn av dei ekstreme opplevingsverdiane i Nærøyfjorden er fjorden verdskjent, på same måte som Geirangerfjorden (10). Fjorden er derfor ein turistmagnet, og om sommaren blir det hyppig arrangert båt- og ferjeturar på fjorden. Kombinert med togtur med Flåmsbana er dette ein av dei største turistattraksjonane Noreg har.

Nedbørfeltet er altså ein viktig del av eit viktig turistområde, men turistane går sjeldan i land i området.

5.4 Jakt og fiske

Dei siste tre åra er det i snitt gitt 13 hjorteløyve til saman i nedbørfelta til Nisedalselvi og Undredalselvi. Det meste av løyva fell til Undredalsvassdraget, og berre vel halvparten blir teke ut (25).

5.5 Utvalde delområde og objekt

Delområda er omtalt under kapittel 5.1-5.4.

F1 Postvegen

Den restaurerte postvegen er ein attraktiv turveg og fører deg gjennom eit landskap med mange og varierte kulturhistoriske spor. Området er svært rikt på kulturmarkstypar og kulturlandskapselement. Desse elementa ligg i eit storslått naturlandskap, i eit av dei mest særprega fjordlandskapa i landet (14). Postvegen er ein del av "Den Bergenske hovedvei", og er i Fylkesdelplan for friluftsliv registrert som eit friluftsområde av nasjonal verdi (23 s 64). Langs postvegen, frå Styvi til Bleiklindi blir det årleg arrangerast ein marsj. Gardsmuseet på Styvi supplerer den kulturhistoriske sida ved friluftslivet (8).

Postvegen tar deg og til tre FRIDA-område.

FRIDA/Naturbasen: 1421-211. Holmo er båtutfartsområde/badeområde med lokal verdi, området er svært høgt prioritert. Dette er ein grøn fin odde med ei småkupert graseng som ligg att som spor etter ein nedlagt gard (9 s 10).

FRIDA/Naturbasen: 1421-211. Odenes er båtutfartsområde med lokal verdi, området er lavare prioritert. Dette er eit av dei få områda som er eigna for i-landstiging i Nærøyfjorden (9 s 11).

FRIDA/Naturbasen: 1421-212. Klungernes er båtutfartsområde med lokal verdi, området er lavare prioritert. Dette er ein av dei få områda som er eigna for i-landstiging i Nærøyfjorden (9 s 12).

F2 Undredal-Grindafletområdet

Store delar av fjellområda i vassdraget inngår i Undredal-Grindafletområdet (1421-217 i naturbasen) (23).

Delar av området har slake fjell og fint roleg terreng. Området har nasjonal verdi, og er eigna til turar både sommar og vinter. Det er ei rekkje merka ruter med tilknytning til Grindaflethytta (DNT). Til Grindaflethytta går det merka DNT-ruter frå Uppsete og Ljosabotn ved Bergensbana, frå Fyre ved Stalheim, frå Flåm og frå Langhuso i Undredalen. Desse turrutene heng saman med DNT's rutenett på Hardangervidda og med turområda rundt Aurlandsdalen (23, 9). Nedbørsfeltet ligg litt utanfor stitraseen i området.

Tabell 4 Verdivurdering v/Frileuftsliv

Nr.	Namn delområde	Grad	Hovudkriterium				Støttekriterium		
			H01	H10	H11	H12	S11	S12	S13
F1	Styvi-Holmo	***		x		x		x	x
F2	Undredal-Grindafletområdet	***	x	x			x		

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- *** Nasjonalt viktig verdi
- ** Regionalt viktig verdi
- * Lokalt viktig verdi
- Ikke angitt verdi

H01 Urørt

H10 Oppleving

H11 Veleigna

H12 Dagens bruk

S11 Tilgjengeleg

S12 Naturkvalitet

S13 Kulturkvalitet

6.0 KULTURMILJØ

6.1 Verdfulle kulturlandskap

Der finst styvingstre av både selje, rogn, ask, lind og alm i området. Lind blei og brukt til produksjon av bast og tau. Der er og bjørkehagar rundt Styvi, på Klungernes og på Holmo. Desse er prega av gjengroing og forfall på grunn av manglande beite og stell av tresjiktet (8).

På Holmo finst det lauvenger med særleg alm og noko lind og hassel. Det er og mange mindre slåtteeuger (med høyløer) i området. Også lauvenger og slåtteeuger er prega av manglande skjøtsel. På Klungernes, Odnnes og Holmo er det aktuelt med engskjøtsel (8).

Der er steingardar, bakkemurar og ryddingsrøyser der jorda har vore overflatedyrka og rydda. Styvi og Vetlestyvi har fleire slike anlegg, men og på teigane langs fjorden; på Skalmanes, Klungernes, Odnnes, Stolen og Holmo-Bleiklindi er der innslag av slike kulturlandskapselement knytt til teigane (8).

6.2 Andre kulturminne-/miljø

På Ornes låg ein husmannsplass. Her er ein husruin, ei løe og ein godt bevart steingard omkring innmarka (22).

I Nisedalen ligg ein nedlagt støl med tufter. Ein oppmura stølsveg går opp fjellsida frå Styvi (22).

På Vetlestyvi finn ein og tufter etter ein husmannsplass. Det har og vore buplassar på Odnnes og Bleiklindi, seinare blei areala rydda og brukte til utmarksslåttar. Ein finn tufter begge desse stadane. På to av dei gamle slåtteeigane under Styvi har det stått gamle høy- og lauvløer; på Skalmanes og på Klungernes. Utløa på Skalmanes har ramla ned, men løa på Klungernes står att (8).

På gardstunet på Styvi ligg to gardsmiljø meir eller mindre samla i ei klynge. Bygningane har stort sett tradisjonell stil frå siste halvdel av 1700-talet til 1900 med visse ombygningar i ettertid (8). Styvi har eit heilskapleg og særprega bygningsmiljø (21).

Den gamle postvegen mellom Holmo og Styvi (frå 1600-tallet) går gjennom området, og kryssar elva på ei gammal bru. Veggen er ein del av den gamle postvegen mellom Bergen og Oslo. Planen for vern av kulturminne vurderar postvegen i Nærøyfjorden til å ha nasjonal verdi.

6.3 Utvalde delområde og objekt

Delområda er omtalt under kapittel 6.1 og 6.2. Det blir ikkje gjort verdivurderingar av kulturminna i samband med VVV-prosjektet.

K1 Holmo

Fjordliene ved Holmo er rike på spor etter tidlegare naturressursutnytting med variasjon i kulturmarkstypar og kulturlandskapselement. Her er mange styvingstre, hagemarkstypar, lauvenger, slåtteteigar, tekniske anlegg og bygningsmiljø (14). På Holmo finst og minner etter stølsdrift og ei gravrøys frå yngre jernalder, som er den største i sitt slag i Aurland kommune.

På Holmo, nær utløpet til vassdraget ligg ei stor fredsgravrøys, godt synleg frå fjorden. Ho er frå yngre jernalder, den er 15 m i tverrmål og 2 m høg og er den største i sitt slag (frå yngre jernalder) i kommunen. På Holmo hadde bruka på Styvi vårstølen sin. To løer og eit lite sel står att i dag (8, 21).

I rapporten "Kulturlandskap og kulturmarkstypar i Aurland kommune" er Holmo plukka ut som eit modellområde. Området omfattar fjordområdet frå Bleiklindnes til Klungrenes.

K2 Postvegen Holmo - Styvi

Postvegen blei bygd opp i siste halvdel av 1600-tallet og utgjorde ein viktig trasé mellom Oslo og Bergen. Vegen går i hovudsak parallelt med strandlinja. Vegen er stadvis mura opp mot sjøen og bakkemurar og steingardar skil vegen frå kulturmarker som enger ol. (8).

Tabell 5 Område med verdfulle kulturminne

Nr.	Namn på delområde	Type kulturmiljø
K1	Holmo	Fjordlier med fleire kulturspor
K2	Postvegen Holmo - Styvi	Postveg frå 1600-tallet

7.0 AKTUELLE TRUGSMÅL

Jordbrukslandskapet med bygningsmiljø og kulturminne er ein viktig del av opplevingsverdiane i Nærøyfjorden. Området må derfor forvaltast slik at det er rom for både vern og bruk av området. Eventuell næringsverksemd vil likevel måtte skje innanfor visse rammer av omsyn til verneverdiane (10).

Der er kartlagt store verdfulle anortositområde i Gudvangen. Uttak frå desse områda, med utskipping gjennom Nærøyfjorden, vil redusere opplevingsverdien dette mektige, urørte landskapet har.

8.0 LITTERATUR

1	Aurland kommune 1991-2000. Kommuneplanen. Arealdelen.
2	Direktoratet for naturforvaltning, 1990. Norsk sti og løypeplan, del 1.
3	DN 1998: Arealstatistikk over inngrepsfrie naturområde.
4	Elgersma, A. og Asheim, V. 1998. Landskapsregioner i Norge -landskapsbeskrivelser. NIJOS-rapport 2/98
5	Elgersma, A. og Sønstebø, G. 1994. Landskapet i Sogn og Fjordane, delrapport II. Indre Sogn. NIJOS Rapport nr. 6/94.
6	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane og Fylkesmannen i Hordaland. Framlegg til Nærøyfjorden Landskapsvernområde 29.10.96.
7	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga. EDNA. Registrerte område av naturverninteresse i 1421 Aurland.
8	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga. Enkel skjøtselsplan for Styvi-Holmo landskapsvernområde. Rapport nr 4-1994.
9	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga. FRIDA. Registrerte område av friluftinteresse i 1421 Aurland.
10	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga. Verneverdiar i Nærøyfjorden og Aurlandsfjorden med særleg vekt på Styvi-Holmo landskapsvernområde. Rapport nr 4 1991.
11	Geologien i indre Sogn (biblioteket fylkesmannen) Geofag. Vassdragsrapport 287 Dyrdalselv og 291 Nisedalselv
12	Godø, G. 1983. Ornitologiske registreringer i samband med samla plan for forvaltning av vassressursane i Sogn og Fjordane sommaren 1983. 290 Kjelfosselva, 291 Nisedalselva. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga
13	Godø, G. 1983. Samla plan for forvaltning av vassdragsressursane. Fagrapport. Vilt og Jakt. 287 Dyrdalselva, 291 Nisedalselva. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga
14	Hauge, L. 1989. Kulturlandskap og kulturmarkstypar i Aurland kommune. Kulturlandskap og kulturmarkstypar i Sogn og Fjordane, bruk og vern. Rapport nr 6. Sogn og Fjordane Distriktshøgskule Skrifter 1989:9. ISBN 82-7282-064-1
15	Lingaas, O. 1984. Samla plan for forvaltning av vassdragsressursane. Fagrapport. Botanikk. 291 Nisedalselvi
16	Løne, T. og Heiberg, E. 1981. Utgreiing om verneverdiar i Nærøyfjorden. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.
17	Miljøverndepartementet. Samla plan for vassdrag. Sogn og Fjordane fylke. Aurland kommune. 287 Dyrdalselva og 291 Nisedalselva.
18	Miljøverndepartementet. Sørensen, J. 1983. Samlet plan 1983. Friluftsliv. 287 Dyrdalselvi, 291 Nisedalselvi
19	Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: vegetasjon, Statens kartverk, Hønefoss
20	Nasjonal registrering av verdfulle kulturlandskap. 1994. Verdfulle kulturlandskap i Norge. Del 4 sluttrapport frå det sentrale utvalget.
21	Nielsen, M. 1990. Plan for vern av kulturminne i Aurland kommune. Del 1. Materielle kulturminne. Aurland kommune, kulturetaten.
22	Norges offentlige utredninger. Verneplan for vassdrag IV. NOU 1991: 12A+B. Universitetsforlaget Oslo. S 154-156 (A), S 97 (B).
23	Sogn og Fjordane Fylkeskommune. 1993-1996. Fylkesdelplan Friluftsliv del II. Regionale og nasjonale område for friluftsliv i Sogn og Fjordane
24	Sørensen, J. 1983. Samla plan for forvaltning av vassdragsressursane. Fagrapport. Landskapsbeskrivelse. 287 Dyrdalselva, 291 Nisedalselva. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Miljøvernavdelinga

Munnlege kjelder

25. Tal frå viltutvalet Aurland kommune

9.0 KRITERIER OG VERDISETTING BENYTTET I RAPPORTEN

Tabell 6 Oversikt over fagområder vurdert i verneplan I-IV og i VVV-prosjektet, og kriterier benyttet i VVV-prosjektet.

Inndeling av verneverdier	Fagområde brukt i VP I-IV, nå inkludert	Hovedkriterier	Støttekriterier
Prosesser og former skapt av is og vann	Geofag Hydrologi Naturvern	H 01 Urørthet H 02 Historisk dokument H 03 Variasjon og mangfold H 04 Typiskhet H 05 Sjeldenhet, egenverdi	S 01 Sårbarhet S 02 Del av system S 03 Forskningsverdi S 04 Pedagogisk verdi
Biologiske og økologiske verdier	Botanikk Ornitologi Ferskvannsbiologi Vilt Fisk Naturvern	H 01 Urørthet H 06 Sårbarhet H 05 Sjeldenhet H 07 Variasjon og mangfold	S 05 Biologisk funksjon S 06 Arealstørrelse S 03 Forskningsverdi S 04 Pedagogisk verdi
Landskapsbilde	Friluftstinteresser Geofag	H 08 Helhet H 09 Inntrykkstyrke H 07 Variasjon H 06 Sårbarhet	S 07 Urørthet S 08 Sjeldenhet eller særpreg S 09 Typiskhet S 10 Historisk dokument
Friluftsliv	Friluftstinteresser Jaktinteresser Geofag	H 01 Urørthet H 10 Opplevelse H 11 Egnethet H 12 Dagens bruk	S 11 Tilgjengelighet S 12 Naturkvalitet S 13 Kulturkvalitet
Kulturminne og -miljøer	Kulturverninteresser	H 01 Mangfold H 02 Pedagogisk verdi H 03 Sjeldenhet H 04 Typiskhet	S 01 Bruksverdi S 02 Symbolverdi, identitetsverdi

Metode for utpeking og gradering av verdi

Hensikten og hovedmålsettingen med prosjektet er å peke ut de viktigste områdene innenfor de temaene som rapporten omfatter. De kriteriene som er listet opp på foregående side brukes for å karakterisere og fange opp de delområder som har spesielle kvaliteter i nedslagsfeltet. Disse er igjen et utvalg av de kriteriene som ble brukt i verneplanarbeidet for å skille ut vassdrag med særlig verdi for natur- og kulturfag eller friluftslivsinteresser.

I tillegg brukes disse kriteriene til å foreslå en gradering av delområdets verdi i forhold til nasjonal, regional og lokal målestokk. Ofte vil den gjennom VVV-prosjektets foreslåtte verdien for et delområde/objekt falle ut som noe "høyere" sammenlignet med andre verdivurderinger som har vært gjort. I VVV-prosjektet har denne forskjellen vært begrunnet med at de enkelte vernede vassdragene har en egenverdi i nasjonal målestokk, ut fra at de enkelte vassdragene i verneplan I-IV, til sammen utgjør en helhet med betydning for å bevare et bredt spekter av norsk vassdragsnatur. Hensikten er at denne graderingen skal gi en pekepinn på delområdets betydning i sammenheng med verneplan for vassdrag I-IV som helhet. For nye VVV-prosjekter frå og med 1999, vil disse graderingsprinsippene evt. bli vurdert på nytt.

De arealer som er pekt ut skal i størst mulig utstrekning være i tilknytting til vassdragsnære arealer langs elv, vatn og bekker. I tillegg kommer delområde med tilknytting til breer. Dersom enkelte kvaliteter som ligg utenfor de vassdragsnære arealene var viktige for at vassdraget ble vernet så er også disse delområder/objekter tatt med i oversikten over verdier. Avgrensningen er en foreslått avgrensning ut fra eksisterende kjennskap til hvor verdiene i vassdraget finnes. Hensikten med avgrensning på kart er at disse skal fungere som en pekepinn for hvor de viktigste kjente forekomstene/delområdene finnes i nedbørsfeltet.

Graderingsprinsipper

Her er det blitt brukt en standardiseringsmetode som betyr at dersom et delområde kjennetegnes ved at et eller flere av kriteriene kan sies å være oppfylt/tilstede, ifølge definisjon ¹, så vil delområdet også gis en verdi. Verdien bestemmes da ut fra antallet hoved- eller oppfangingskriterier og antallet støttekriterier som kan brukes for å karakterisere delområdets friluft-, naturfaglige eller kulturfaglige kvaliteter.

1. Prosesser og former skapt av vatn og is

***** Nasjonalt viktig verdi**

- a) Minimum et hovedkriterium med nasjonal/internasjonalt kjente verdier,
- b) alternativt minimum tre hovedkriterier

**** Regionalt viktig verdi**

- a) To hovedkriterier + minimum et støttekriterium

*** Lokalt viktig verdi**

- a) Minimum et hovedkriterium

¹ Definisjon av kriteriene finnes i "Dokumenterte verdier i vernede vassdrag -En veileder for tilrettelegging og vurdering av informasjon" og som finnes hos blant andre fylkesmannens miljøvernavdeling.

2. Biologiske og økologiske verdier

******* *Nasjonalt viktig verdi*

- a) Et eller flere dokumenterte nasjonal/internasjonale verdier, eller
- b) Minimum to hovedkriterier + minimum to støttekriterier

****** *Regionalt viktig verdi*

- a) To hovedkriterier

***** *Lokalt viktig verdi*

- a) Minimum et hovedkriterium

3. Landskapsbilde

******* *Nasjonalt viktig verdi*

- a) Minimum et hovedkriterium med nasjonal/internasjonale kjente verdier eller
- b) Minimum to hovedkriterier + minimum to støttekriterier

****** *Regionalt viktig verdi*

- a) Minimum to hovedkriterier

***** *Lokalt viktig verdi*

- a) Minimum et hovedkriterium

4. Friluftsliv

******* *Nasjonalt viktig verdi*

- a) Et eller flere dokumenterte nasjonale/internasjonale verdier, eller
- b) Minimum 2 hovedkriterier + minimum et støttekriterium

****** *Regionalt viktig verdi*

- a) To hovedkriterier, eller
- b) Minimum to støttekriterier med regional verdi

***** *Lokalt viktig verdi*

- a) Minimum et hovedkriterium,
- b) Minimum et støttekriterium

5. Kulturminner og miljøer

I første omgang er det ikke aktuelt med verddivurdering i VVV-prosjektet, kun registrering.

10.0 KART

Tillatelsesnummer LKS82003-O3647

PROSESSER OG FORMER SKAPT AV IS OG VATN

Ingen delområde er velt ut.

Kart nr. 1

BIOLOGISK MANGFALD		GRADERING
NR.	NAMN PÅ LOKALITET	
B1	Fjordliene ved Holmo	Lokal

Kart nr. 2

LANDSKAPSBILDE		GRADERING
NR.	NAMN PÅ LOKALITET	
L1	Utløpet til fjorden	Regional

Kart nr. 3

FRILUFTSLIV		GRADERING
NR.	NAMN PÅ LOKALITET	
F1	Styvi-Holmo	Nasjonal
F2	Undredal-Grindafletområdet	Nasjonal

Kart nr. 4

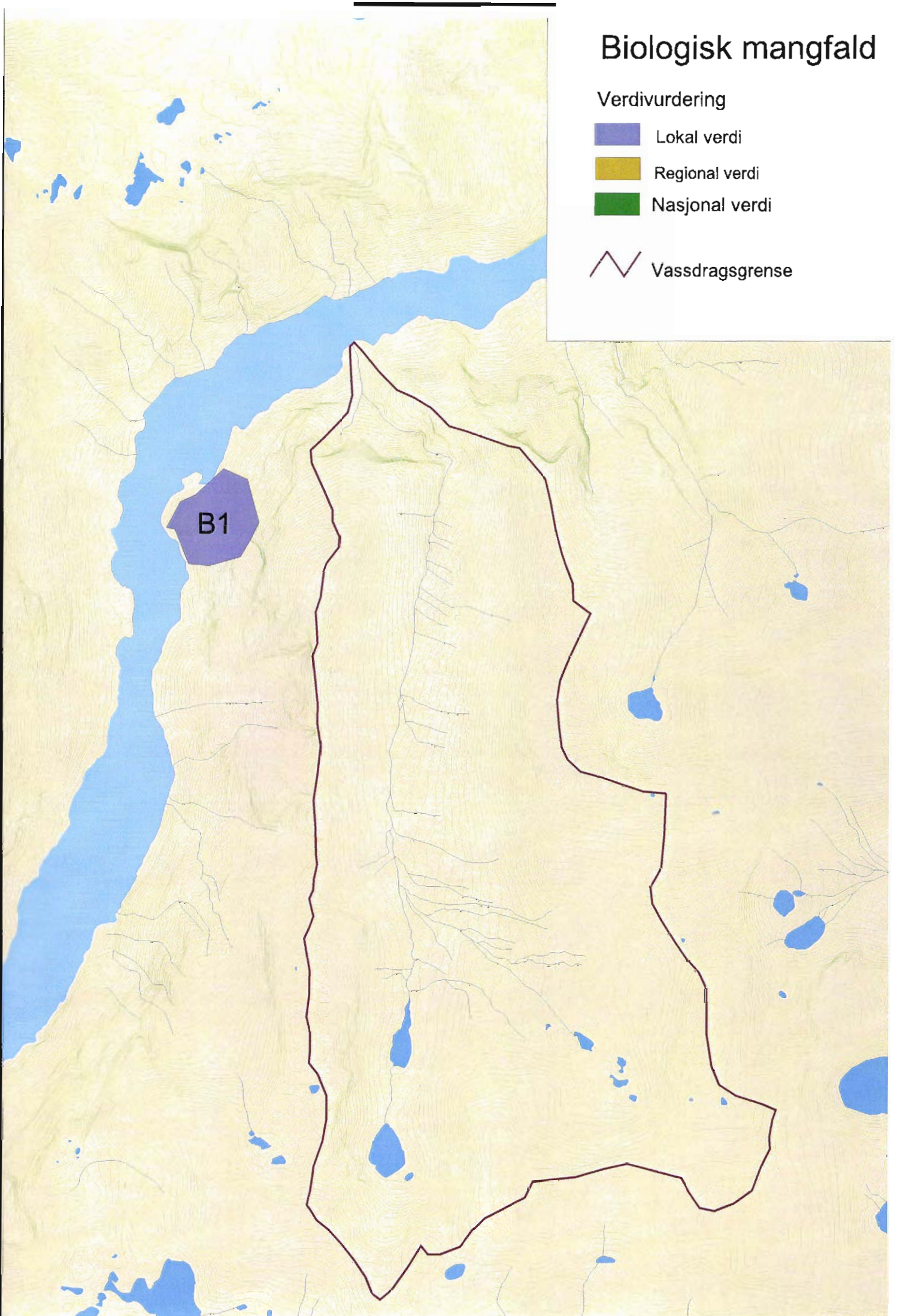
KULTURMINNER		IKKJE VERDIGRADERT
NR.	NAMN PÅ LOKALITET	
K1	Holmo	–
K2	Postvegen Holmo - Styvi	–

Biologisk mangfold

Verdivurdering

- Lokal verdi
- Regional verdi
- Nasjonal verdi

 Vassdragsgrense

Landskapsverdiar

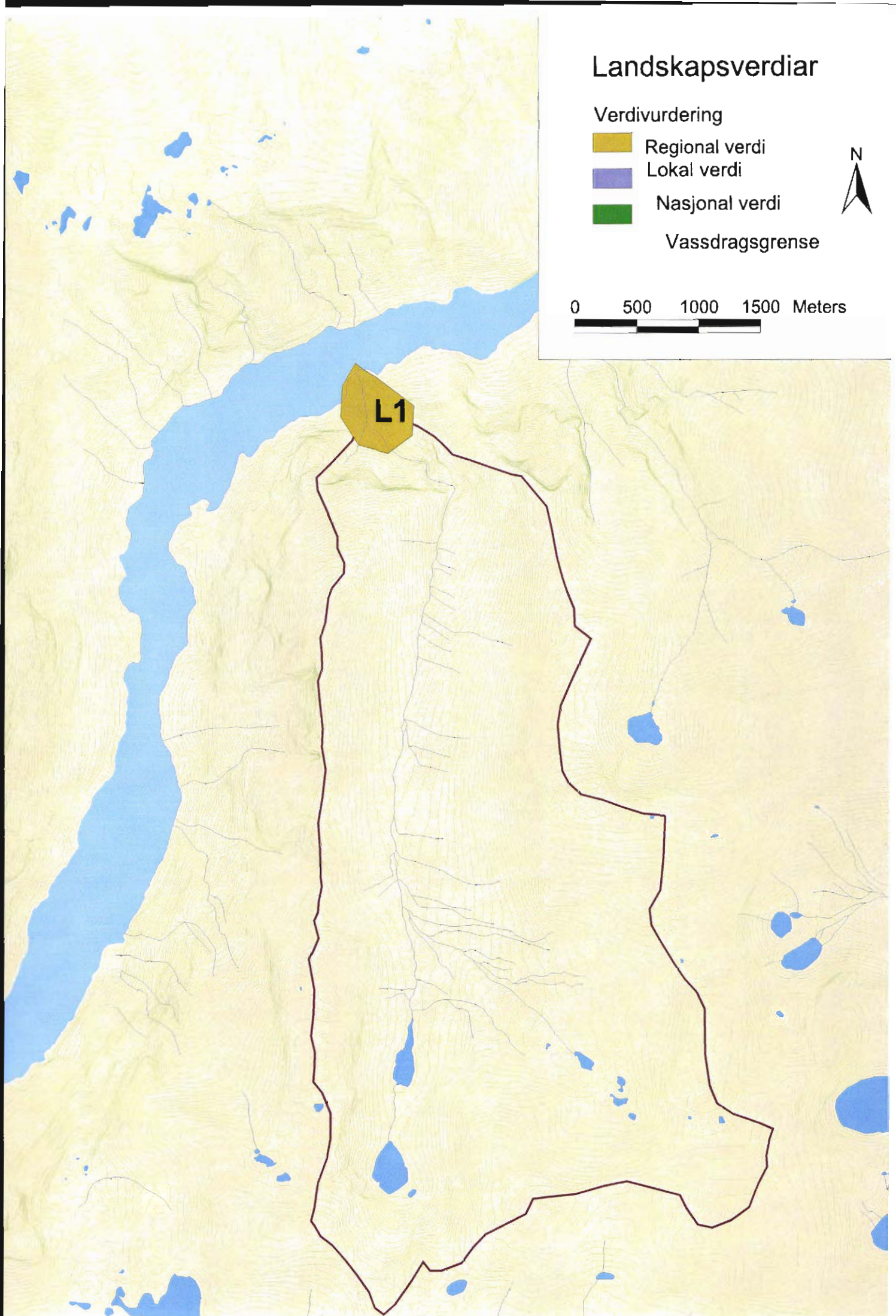
Verdivurðing

- Regional verdi
- Lokal verdi
- Nasjonal verdi

Vassdragsgrense

0 500 1000 1500 Meters

Friluftsverdiar

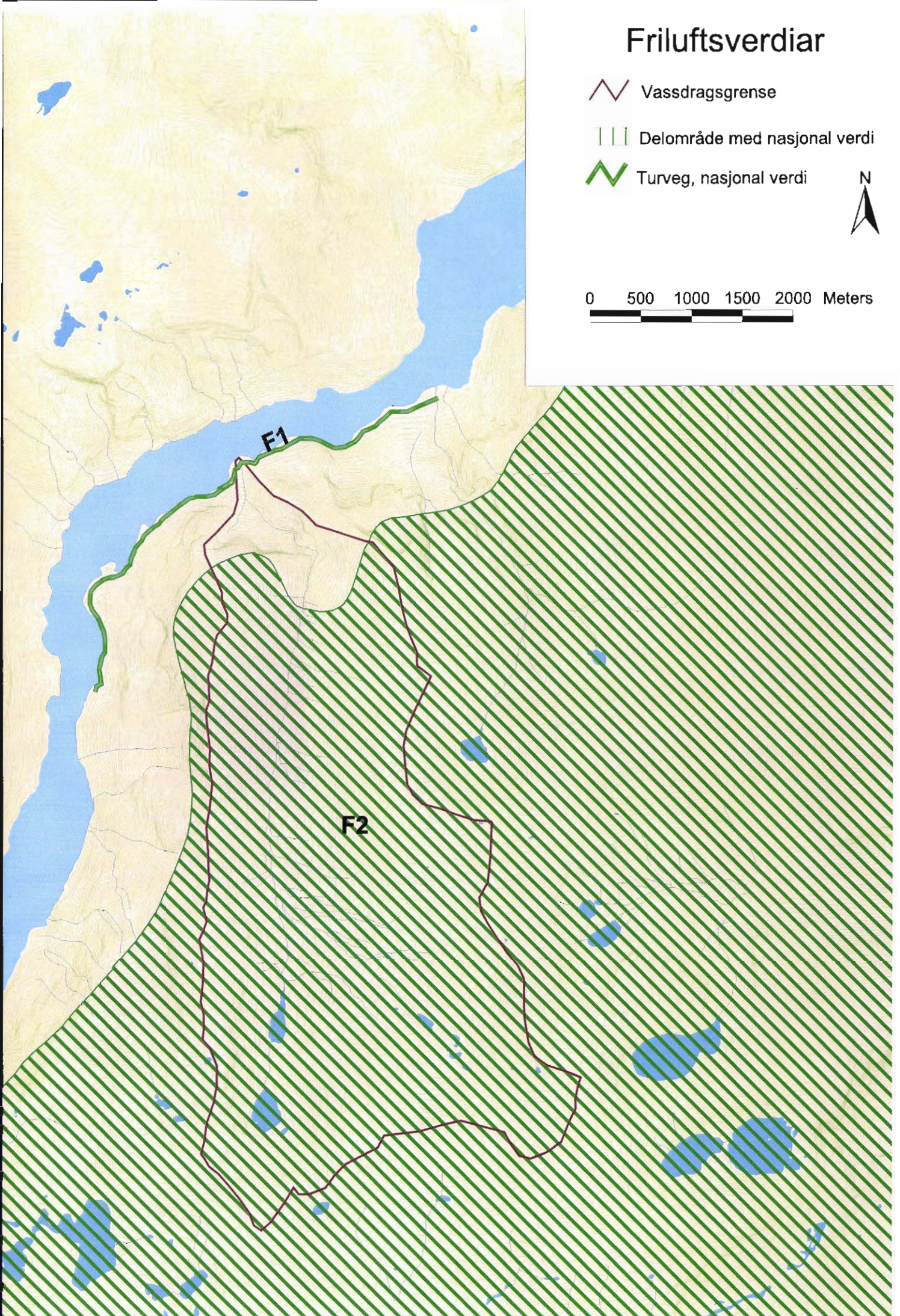
 Vassdragsgrense

 Delområde med nasjonal verdi

 Turveg, nasjonal verdi

0 500 1000 1500 2000 Meters

Kulturverdiar

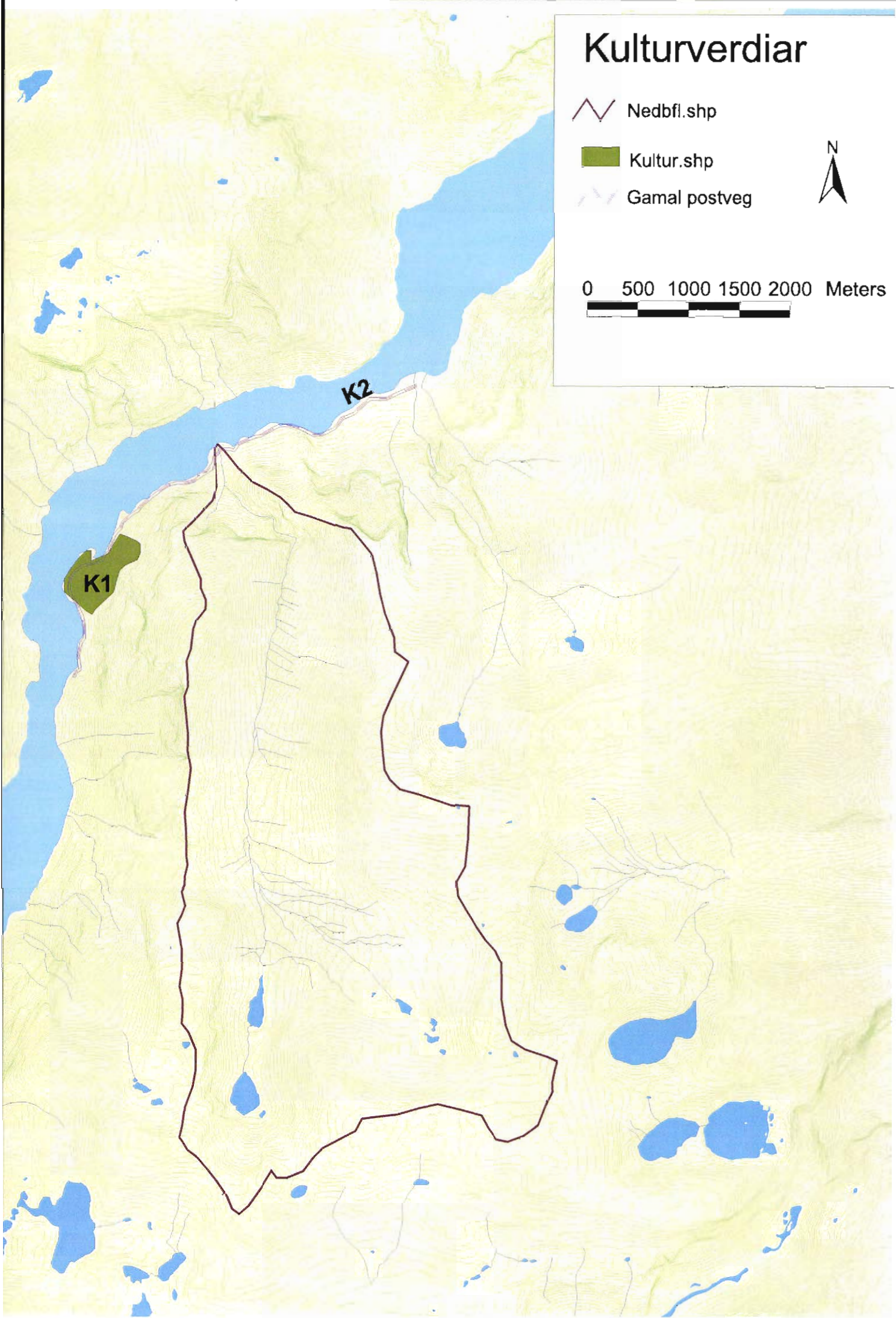
 Nedbfl.shp

 Kultur.shp

 Gamal postveg

0 500 1000 1500 2000 Meters

Vedlegg 1 Registreringsskjema

VVV Registrering og kartfesting av område og objekt

Vassdragsnavn: Nisedalselvi	Kommune(r): Aurland	Vernet vassdrag, objekt nr: 071/3
Vassdragsområde i REGINE: 071.Sz	Fylke: Sogn og Fjordane	Utfyllt av (dato, navn): Solveig Kalvø Roald. 10.11.2000

Karakteristiske data	Område ☒ Objekt ☐
Navn/løpenummer på objekt/delområde:	B1. Fjordliene ved Holmo
Type verneverdi (tema):	Biologisk mangfold
Beskriving av viktige kvaliteter:	Botanisk rike fjordlier
Tidligere vurdert verneverdi er karakterisert slik:	
Oppfylte hovedkriteria og begrunnelse:	Variasjon Botanisk rike område
Oppfylte støttekriteria og begrunnelse:	
Forslag til gradering:	☐ *** Nasjonalt viktig verdi ☐ ** Regionalt viktig verdi ☒ * Lokalt viktig verdi ☐ + Område/objekt med potensiell verdi
Referansehenvisninger:	nr. 14 s 81
Status for dokumentasjon:	☐ Dokumentert ☒ Godt nok dokumentert ☐ Manglende dokumentasjon ☐ Status for dokumentasjon ukjent
UTM på midtpunkt:	øst, 6 siffer nord,7 siffer Sone: UTM ny ☐ gammel ☐
UTM øvre (der vannstreng krysses):	øst, 6 siffer nord,7 siffer UTM nedre (der vannstreng krysses): øst, 6 siffer nord,7 siffer
Digitalisering av området er foretatt:	☐ Størrelse på arealet (dersom kjent): antall da
Innenfor definert 100-m. belte i kommunens arealplan	☐ Innenfor RPR-klasse (dersom definert)

VVV Registrering og kartfesting av område og objekt

Vassdragsnavn: Nisedalselvi	Kommune(r): Aurland	Vernet vassdrag, objekt nr: 071/3
Vassdragsområde i REGINE: 071.5z	Fylke: Sogn og Fjordane	Utfyllt av (dato, navn): Solveig Kalvø Roald. 10.11.2000

Karakteristiske data	Område ☒ Objekt ☐
Navn/løpenummer på objekt/delområde:	L1. Utløpet til fjorden
Type verneverdi (tema):	Landskap
Beskriving av viktige kvaliteter:	Kraftig gjel (tilpasningscanyon) Nedst mot fjorden.
Tidligere vurdert verneverdi er karakterisert slik:	
Oppfylte hovedkriteria og begrunnelse:	Heilskap Ingen forstyrrende inngrep
	Inntrykksstyrke Gjelet er ei mektig oppleving frå fjorden
Oppfylte støttekriteria og begrunnelse:	Urørt Her er ingen inngrep
	☐ *** Nasjonalt viktig verdi ☒ ** Regionalt viktig verdi ☐ * Lokalt viktig verdi ☐ + Område/objekt med potensiell verdi
Referansehenvisninger:	nr. 24 s 1+4
Status for dokumentasjon:	☒ Dokumentert ☐ Manglende dokumentasjon ☐ Godt nok dokumentert ☐ Status for dokumentasjon ukjent
UTM på midtpunkt:	øst, 6 siffer nord,7 siffer Sone: UTM ny ☐ gammel ☐
UTM øvre (der vannstreng krysses):	øst, 6 siffer nord,7 siffer UTM nedre (der vannstreng krysses): øst, 6 siffer nord,7 siffer
Digitalisering av området er foretatt:	☐ Størrelse på arealet (dersom kjent): antall da
Innenfor definert 100-m. belte i kommunens arealplan	☐ Innenfor RPR-klasse (dersom definert)

VVV Registrering og kartfesting av område og objekt

Vassdragsnavn: Nisedalselvi	Kommune(r): Aurland	Vernet vassdrag, objekt nr: 071/3
Vassdragsområde i REGINE: 071.5z	Fylke: Sogn og Fjordane	Utfyllt av (dato, navn): Solveig Kalvø Roald. 10.11.2000

Karakteristiske data	Område ☒ Objekt ☐
Navn/løpenummer på objekt/delområde:	F1. Postvegen
Type verneverdi (tema):	Friluftsliv
Beskriving av viktige kvaliteter:	Veg som går gjennom landskapsvernområde med spesielle kvaliteter som natur- og kulturverdier og dei mange nesa i området.
Tidligere vurdert verneverdi er karakterisert slik:	
Oppfylte hovedkriteria og begrunnelse:	Oppleving Området har stor opplevingsverdi, (landscapsverdier, kulturverdier, naturverdier)
	Dagens bruk Området blir nytta av båt-turistar frå heile landet, og manglar sidestykke i tilsvarande fjordområde
Oppfylte støttekriteria og begrunnelse:	Kulturverdier Området er svært rikt på kulturmarkstypar og kulturlandskapselement.
Forslag til gradering:	☒ *** Nasjonalt viktig verdi ☐ ** Regionalt viktig verdi ☐ * Lokalt viktig verdi ☐ + Område/objekt med potensiell verdi
Referansehenvisninger:	nr. 14 s 78-81 , nr. 10 s 4-9 , nr. 8 s 5-8, 15 , nr. 9 s 10, 11, 12 , nr. 23 s 64
Status for dokumentasjon:	☒ Dokumentert ☐ Godt nok dokumentert ☐ Manglende dokumentasjon ☐ Status for dokumentasjon ukjent
UTM på midtpunkt:	øst, 6 siffer nord,7 siffer Sone: UTM ny ☐ gammel ☐
UTM øvre (der vannstreng krysses):	øst, 6 siffer nord,7 siffer UTM nedre (der vannstreng krysses): øst, 6 siffer nord,7 siffer
Digitalisering av området er foretatt:	☐ Størrelse på arealet (dersom kjent): antall da
Innenfor definert 100-m. belte i kommunens arealplan	☐ Innenfor RPR-klasse (dersom definert)

VVV Registrering og kartfesting av område og objekt

Vassdragsnavn: Nisedalselvi	Kommune(r): 1421 Aurland	Vernet vassdrag, objekt nr: 071/3
Vassdragsområde i REGINE: 071.5z	Fylke: Sogn og Fjordane	Utfyllt av (dato, navn): 01.10.2000 Solveig Kalvø Roald

Karakteristiske data	Område ☒ Objekt ☐		
Navn/løpenummer på objekt/delområde:	F2. Undredal-Grindafletområdet		
Type verneverdi (tema):	Friluftsliv		
Beskrivelse av viktige kvaliteter:	Verdfullt fjellområde		
Tidligere vurdert verneverdi er karakterisert slik:	Område som er verdifullt for friluftslivet i fylket (nasjonal verdi) (20 s 63). FRIDA-område med nasjonal verdi		
Oppfylte hovedkriteria og begrunnelse:	Urørt Ingen inngrep i området		
	Oppleving Området har stor opplevingsverdi		
Oppfylte støttekriteria og begrunnelse: Forslag til gradering:	Tilgang. Området har god tilgang fra mange område.		
	☒ *** Nasjonalt viktig verdi ☐ ** Regionalt viktig verdi ☐ * Lokalt viktig verdi ☐ + Område/objekt med potensiell verdi		
Referansehenvisninger:	nr. 9 s 31., nr. 23 s 63.		
Status for dokumentasjon:	☒ Dokumentert ☐ Godt nok dokumentert		☐ Manglende dokumentasjon ☐ Status for dokumentasjon ukjent
UTM på midtpunkt:	øst, 6 siffer nord,7 siffer Sone: UTM ny ☐ gammel ☐		
UTM øvre (der vannstreng krysses):	øst, 6 siffer nord,7 siffer	UTM nedre (der vannstreng krysses):	øst, 6 siffer nord,7 siffer
Digitalisering av området er foretatt:	☒	Størrelse på arealet (dersom kjent):	antall da
Innenfor definert 100-m. belte i kommunens arealplan	☐	Innenfor RPR-klasse (dersom definert)	

Oversikter over rapporter

"Verdier i Vernede Vassdrag"

1998 - 1	Verdier i Norddalselva, Åfjord kommune i Sør-Trøndelag
1999 - 1	Verdier i Opo m/Låtefoss, Odda kommune i Hordaland
1999 - 2	Verdiar i Stryne- og Loenvassdraget, Stryn kommune i Sogn og Fjordane
1999 - 3	Verdiar i Oldenvassdraget, Stryn kommune i Sogn og Fjordane
2000 - 1	Verdier i Gautefallvassdraget, Drangedal og Nissedal kommuner i Telemark
2000 - 2	Verdier i Unsetåa, Rendalen, Tynset og Tolga kommuner
2000 - 3	Verdiar i Hamrabøvassdraget, Suldal kommune i Rogaland
2000 - 4	Verdiar i Høievassdraget, Tysvær kommune i Rogaland
2000 - 5	Verneverdier i Nitelva, Nittedal, Skedsmo og Rælingen kommuner i Akershus fylke
2000 - 6	Verdiar i Norddalsvassdraget, Suldal kommune i Rogaland
2000 - 7	Verdiar i Hålandsvassdraget, Suldal kommune i Rogaland
2000 - 8	Verdiar i Vikedalsvassdraget, Vindafjord kommune i Rogaland
2000 - 9	Verdier i Gvetaåi, Nore og Uvdal kommune i Buskerud
2000 - 10	Verdier i Skrimfjellområdet, Kongsberg kommune i Buskerud, Sauherad og Skien kommuner i Telemark
2000 - 11	Verdier i Vergja, Nore og Uvdal, Rollag og Sigdal kommuner i Buskerud
2000 - 12	Verdier i Oгна, Steinkjer kommune i Nord-Trøndelag
2000 - 13	Verdier i Rolv, Nore og Uvdal, kommune i Buskerud
2000 - 14	Verdier i Sørkjeåi, Rollag kommune i Buskerud og Tinn kommune i Telemark
2000 - 15	Verdier i Vannsjø-Hobølvassdraget, Moss, Sarpsborg, Spydeberg, Skiptvedt, Råde, Rygge Våler og Hobøl kommuner i Østfold og Akershus fylker
2000 - 16	Verdier i Austbygdåi, Tinn kommune i Telemark
2000 - 17	Verdier i Hornesbekken, Gol kommune i Buskerud

- 2000 - 18 Verdier i Skogshornområdet, Gol kommune i Buskerud
- 2000 - 19 Verdier i Grønndøla, Gol kommune i Buskerud
- 2000 - 20 Verdier i Mørkedøla, Gol kommune i Buskerud
- 2000 - 21 Verdier i Fuglevågsvassdraget,
Smøla kommune i Møre og Romsdal
- 2000 - 22 Verdier i Årgårdsvassdraget,
Namdalseid og Verran kommuner i Nord-Trøndelag
- 2000 - 23 Verdier i Hjelsteinselva,
Vestnes kommune i Møre og Romsdal
- 2000 - 24 Verdier i Gjela, Aure kommune i Møre og Romsdal
- 2000 - 25 Verdier i Toåa, Surnadal kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 1 Verdier i Salsvassdraget, Fosnes, Høylandet og Overhalla
kommuner, Nord-Trøndelag
- 2001 - 2 Verdier i Norddalsvassdraget, Norddal kommune,
Møre og Romsdal
- 2001 - 3 Verdier i Søya, Surnadal kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 4 Verdier i Ålvundelva, Sunndal kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 5 Verdier i Solnørelva, Vestnes, Skodje og Ørskog kommuner
i Møre og Romsdal
- 2001 - 6 Verdier i Bygdaelva, Stranda kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 7 Verdier i Stigedalselva, Volda kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 8 Verdier i Visa, Nesset kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 9 Verdier i Bondalselva, Ørsta kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 10 Verdier i Norangselva, Ørsta kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 11 Verdier i Todalselva, Aure kommune i Møre og Romsdal
- 2001 - 12 Verdier i Bjotveitelvi, Ullensvang og Eidfjord
kommuner i Hordaland
- 2001 - 13 Verdier i Døgro, Ulvik kommune i Hordaland
- 2001 - 14 Verdier i Elvegårdselva, Narvik kommune i Nordland
- 2001 - 15 Verdier i Snøfjordvassdraget, Måsøy kommune i Finnmark

- 2001 - 16 Verdier i Dyrdalselvi, Aurland kommune i Sogn og Fjordane
- 2001 - 17 Verdier i Undredalselvi, Aurland kommune i Sogn og Fjordane
- 2001 - 18 Verdier i Kolarselvi, Aurland kommune i Sogn og Fjordane
- 2001 - 19 Verdier i Flåmsvassdraget, Aurland kommune i Sogn og Fjordane
- 2001 - 20 Verdier i Nisedalselvi, Aurland kommune i Sogn og Fjordane
- 2001 - 21 Verdier i Gaulavassdraget, Melhus kommune i Sør-Trøndelag
- 2001 - 22 Verdier i Gaulavassdraget, Midtre Gauldal kommune i Sør-Trøndelag
- 2001 - 23 Verdier i Taumevassdraget, Sirdal kommune i Vest-Agder
- 2001 - 24 Verdier i Erdalsvassdraget, Eidfjord og Ullensvang kommune, Hordaland
- 2001 - 25 Verdier i Hattebergsvassdraget, Æneselvi og Furebergsvassdraget i Kvinnherad kommune
- 2001 - 26 Verdier i Manndalselva, Kåfjord kommune i Troms

Se også:

Forvaltning av vernede vassdrag 1995. Informasjonsperm utgitt av Direktoratet for naturforvaltning og Norges vassdrag-og energidirektorat, mars 1995.

Norges vassdrag- og energidirektorats hjemmeside: <http://www.nve.no>

Direktoratet for naturforvaltnings hjemmeside: <http://www.naturforvaltning.no>

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fylkesmannen

Direktoratet for
naturforvaltning

Verdier i vernede vassdrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Direktoratet for naturforvaltning (DN) har i fellesskap arbeidet med et prosjekt for å gjøre kunnskapen om vernede vassdrag lettere tilgjengelig for kommuner og andre som forvalter vassdragsnære områder. "VVV-prosjektet" skal dokumentere og gjøre verdiene i vassdraget mer synlige. Målet er at alle som planlegger arealbruk eller inngrep i et vernet vassdrag, først skal vite hvilke verneverdier som finnes der. På denne måten regner DN og NVE med at skadelige inngrep i større grad blir unngått.

TE 986

ISBN 82-7072-494-7

ISSN 1501-4851